

יְקָרָה, דְּאִינוּן צְפוּן וְדָרוּם, וְהִיא אֲתִיבָת בִּינְיָהוּ, וְאֲתַבְּרָא מְנִיָּהוּ, וְאֲתַזְנָא מְנַהוּן עַל יְדָא דְצַדִּיק.

וְדָרוּם, וְהִיא נִתְנָה בִּינְיָהוּ וְהִתְבְּרָכָה מֵהֶם, וְנִזְוְנָה מֵהֶם עַל [וְרַחֵם] יְדֵי צַדִּיק.

תָּא חֲזִי, לְיוֹסֵף אֲתוֹסֵף לִיה בְּרָכָה אַחְרָא, כְּמָה דְאֵת אָמַר, מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזָרְךָ וְגו'. הַאי קָרָא קְשִׁיא. מֵאֵל אָבִיךָ, אֵל אָבִיךָ יַעֲזָרְךָ מִיבְעֵי לִיה. מֵאֵי מֵאֵל אָבִיךָ וְלִבְתֵּר יַעֲזָרְךָ. וְאֵת שְׂדֵי, וְאֵל שְׂדֵי מִיבְעֵי לִיה, כְּמָה דְכִתְיב, [בְּרַאשִׁית מַג] וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ. וַיְבָרְכֶךָ, וַיְבָרְכֶךָ מִבְּעֵי לִיה.

בְּא רְאָה, לְיוֹסֵף נֹוסְפָה בְּרָכָה אַחְרָת, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזָרְךָ וְגו'. פְּסוּק זֶה קָשָׁה. מֵאֵל אָבִיךָ וַיַּעֲזָרְךָ, אֵל אָבִיךָ יַעֲזָרְךָ צְרִיף לְהִיּוֹת! מַה זֶה מֵאֵל אָבִיךָ וְאַחַר כֵּן וַיַּעֲזָרְךָ? וְאֵת שְׂדֵי, וְאֵל שְׂדֵי צְרִיף לְהִיּוֹת, כְּמוֹ שְׁכַתוּב [בְּרַאשִׁית מַג] וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָהֶם רַחֲמִים לִפְנֵי הָאִישׁ. וַיְבָרְכֶךָ, וַיְבָרְכֶךָ צְרִיף לְהִיּוֹת!

אֲרָא אַחֲסִין לִיה לְעֵילָא וְתַתָּא. אַחֲסִין לִיה לְעֵילָא, מֵאֵל אָבִיךָ, דְּאִיהוּ אַחֲסִנָּא עֲלָאָה, אֲתֵר דְּאֶקְרִי שְׁמַיִם. וַיַּעֲזָרְךָ, בְּגִין דְּלֵא יַחֲלִיף הַאי אֲתֵר לְאֲתֵר אַחְרָא, וְסִיּוּעָא דִּילִיה לִיהוּי מֵאֲתֵר דָּא, וְלֵא מֵאַחְרָא.

אֲרָא הוֹרִישוּ מְלַמְעֵלָה וּמִטָּה. הוֹרִישוּ מְלַמְעֵלָה, מֵאֵל אָבִיךָ, שְׁהוּא יְרֵשָׁה עֲלִיוְנָה, מְקוּם שְׁנֵקְרָא שְׁמַיִם. וַיַּעֲזָרְךָ, כְּדֵי שְׁלֵא יַחֲלִיף מְקוּם זֶה לְמְקוּם אַחַר, וְשְׁסִיּוּעוֹ יִהְיֶה מְקוּם זֶה וְלֵא מֵאַחַר.

וְאֵת שְׂדֵי, מַהוּ וְאֵת שְׂדֵי, אֶלָּא, אִיהוּ דְרָגָא אַחְרָא תַתָּאָה, דְּהָא תַנִּינָן, בְּכָל אֲתֵר אֵת ה', דָּא שְׁכִינְתָּא, כְּמוֹ [יִשְׁעִיָּה ו'] וְאֶרָא אֵת ה', אֵת לְרַבּוֹת. וְאֵת לְאֶכְלָלָא יוֹם בְּלִילָה, וְלִילָה בְּיוֹם, כְּדִכְתִּיב וְאֵת שְׂדֵי, דְּהָא מִתְמָן נְפָקִין בְּרַכָּאן לְבְרָכָא עֲלָמִין.

וְאֵת שְׂדֵי, מַה זֶה וְאֵת שְׂדֵי? אֶלָּא זוֹ דְרָגָה אַחְרָת תַּחַתוֹנָה, שְׁהִרִי שְׁנִינּוּ, בְּכָל מְקוּם אֵת ה' - זוֹ הַשְּׁכִינָה, כְּמוֹ [יִשְׁעִיָּה ו'] וְאֶרָא אֵת ה', אֵת לְרַבּוֹת. וְאֵת - לְהַכְלִיל יוֹם בְּלִילָה וְלִילָה בְּיוֹם, כְּכַתוּב וְאֵת שְׂדֵי, שְׁהִרִי מִשָּׁם יוֹצְאוֹת בְּרַכּוֹת לְבְרָךְ אֵת הַעוֹלָמוֹת.

תּוּ, אֲמַאי לָא קָאמַר וְאֵל שְׂדֵי, דְּהָא הֵכָא נְמִי מִשְׁמַע כְּדִקְאמְרִינָן. דְּכִתְיב, וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים, כְּלָא אֲתֵר חַד הוּא, אֲמַאי שְׁבַק ל' וְכַתְּבַת. אֶלָּא רְזָא אִיהוּ, דְּכִד אִינוּן שְׁבִילִין נְפָקִין מֵעֵילָא, [דף רמז ע"ב] כְּלָלָא דְאֹרִייתָא, אַחֲסִין שְׁמַיִם. כְּמָה דְאֵת אָמַר אֵת הַשְּׁמַיִם, כְּלָלָא דְעֵשְׂרִין וְתֵרִין אֲתוּוּן. וּמֵהֵכָא נְפָקִי לְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה דְאֶקְרִי אֶרֶץ, כְּדִקְאמְרִינָן וְאֵת הָאֶרֶץ, כְּלָלָא דְעֵשְׂרִין וְתֵרִין אֲתוּוּן. וְשְׁמַיִם כְּלִיל כְּלָלָא כְּחֻדָּא, וְכַדִּין מִתְעַטְרָא סִיְהָרָא בְּכָלָא, וְיִתְבָּא בְּאֲשְׁלֻמוֹתָא, וְבְרַכָּאן נְגִדִין כְּדִין מִתְמָן, וְעַל דָּא וְאֵת שְׂדֵי.

עוּד, לְמָה לָא אָמַר וְאֵל שְׂדֵי, שְׁהִרִי גַם כֵּן מִשְׁמַע כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ, שְׁכַתוּב וְאֵל שְׂדֵי יִתֵּן לָכֶם רַחֲמִים, הַכֵּל מְקוּם אֶחָד הוּא, לְמָה הַשְּׂאִיר ל' וְכַתְּבַת ת'? אֶלָּא זֶהוּ סוּד, שְׁכַשְׂאוֹתָם שְׁבִילִים יוֹצְאִים מְלַמְעֵלָה, כְּלָל שֶׁל הַתּוֹרָה, מוֹרִישׁ אֵת הַשְּׁמַיִם, כְּמוֹ שְׁנֵאמַר אֵת הַשְּׁמַיִם - כְּלָל שֶׁל עֵשְׂרִים וְשֵׁתִים אוֹתִיּוֹת. וּמִכָּאן יוֹצְאִים לְתוֹרָה שְׁבַעַל פֶּה שְׁנֵקְרָאֵת אֶרֶץ, כְּמוֹ שְׁאֲמַרְנוּ וְאֵת הָאֶרֶץ - כְּלָל שֶׁל עֵשְׂרִים וְשֵׁתִים אוֹתִיּוֹת. וְהַשְּׁמַיִם כּוֹלְלִים הַכֵּל כְּאֶחָד, וְאֵז מִתְעַטְרַת הַלְּבָנָה בְּכָל יוֹשְׁבֵי בְּשֻׁלְמוֹת, וְהַבְּרַכּוֹת

וַיְבָרְכֵהוּ, בְּגִין דִּיהָא לִיָּה קִיּוּם תְּדִיר וַיִּתִּיר,
דְּהָא בְּכָל אַתְר דְּאִית בֵּיה וַא"ו,
תּוֹסַפֵּת אִית לִיָּה, וְקִיּוּמָא. עַד פֶּאן פִּלְל,
וּלְבַתֵּר עֵבִיד פֶּרֶט, דְּכִתִּיב בְּרֻכּוֹת שְׁמַיִם
וַגּו':

בְּרֻכּוֹת אַבִּיךָ גָּבְרוּ עַל בְּרֻכּוֹת הוֹרֵי. בְּרֻכּוֹת
אַבִּיךָ גָּבְרוּ וַדָּא, דְּהָא יַעֲקֹב אַחֲסִין
שְׁבַחָא דְכָלָא, יִתִּיר מְאַבְהֶן, דְּהָא הוּא שְׁלִים
הָוָה בְּכָלָא. וְכָלָא יָהֵב לִיָּה לְיוֹסֵף, מְאִי
טַעֲמָא. בְּגִין דְּהִכִּי אַתְחַזִּי, דְּהָא צְדִיק פִּלְא
נְטִיל, וְאַחֲסִין פִּלְא כְחָדָא, וְכָל בְּרַכָּאן בֵּיה
שְׂרִיין. הוּא אַרְיָא בְּרַכָּאן מְרִישָׁא לְעִילָא,
וְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא כְּלָהוּ אַתְתַּקְּנוּ, לְאַרְקָא בֵּיה
בְּרַכָּאן, וְכַדִּין אַתְעֵבִיד נְהַר דְּנַפְיָא מְעַדָּן.

מְאִי מְעַדָּן, אֶלָּא, בְּכָל שְׁעַתָּא דְכָל שְׂיִיפִין
יִתְבִּין בְּקִשׁוּרָא חָדָא, וְאִינוּן בְּעֵדוּנָא
דְּתִיאובְתָּא מְרִישָׁא לְעִילָא וּלְתַתָּא, וְכְלָהוּ
מְעֵדוּנָא וְתִיאובְתָּא דְלַהוֹן, מְרִיקִין בֵּיה,
וְאַתְעֵבִיד נְהַר דְּנַגִּיד וְנַפְיָא מְעַדָּן וַדָּא. תּוּ
מְעַדָּן מְחַכְמָה עֲלָאָה, נַגִּיד פִּלְא לְאַתְמִשְׁכָּא,
וְעֵבִיד נְהַרָא, וְאַתְמִשְׁכָּא עַד דְּמִטִּי לְהֵאִי
דְרָגָא, וְכַדִּין פִּלְא בְּבְרַכָּאן, וְכָלָא חַד.

עַד תַּאֲוֹת גְּבַעוֹת עוֹלָם, (ס"א ה"א ע"ד) תִּיאובְתָּא
דְּאִינוּן גְּבַעוֹת עוֹלָם. וּמְאִי נִינְהוּ, תְּרִי
נוֹקְבֵי. חַד לְעִילָא, וְחַד לְתַתָּא, דְכָל חַד
אַקְרִי עוֹלָם. וְתִיאובְתָּא דְכָל שְׂיִיפֵי גּוֹפָא,
בְּאִינוּן תְּרִין אַמְהֶן. תִּיאובְתָּא לְיַנְקָא מְאֵמָא
עֲלָאָה. תִּיאובְתָּא לְאַתְקִשְׂרָא בְּאֵמָא תַתָּאָה.
וְתִיאובְתָּא דְכָלָא חַד, בְּגִין פֶּן פִּלְהוּ, (פְּדָא
ח"י). תְּהֵינְהוּ לְרֵאשׁ יוֹסֵף וַגּו', לְאַתְבְּרַכָּא
הֵהוּא דְרָגָא דְצְדִיק, וּלְנַטְלָא כָלָא פְּדָא
חַזִּי.

שׁוֹפְעוֹת אֲזוּ מִשָּׁם, וְעַל זֶה וְאֵת
שְׂדֵי.

וַיְבָרְכֵהוּ, כְּדִי שְׂיִהִיָּה לוֹ תְּמִיד
קִיּוּם וַיִּוֹתֵר, שְׁהֲרִי בְּכָל מְקוּם
שְׂיִישׁ בּוֹ וַא"ו, יֵשׁ לוֹ תּוֹסַפֵּת
וְקִיּוּם. עַד פֶּאן פִּלְל, וְאַחַר כֶּן
עֲשֵׂה פֶרֶט, שְׁכַתוּב בְּרֻכַת שְׁמַיִם
וַגּו'.

בְּרֻכַת אַבִּיךָ גָּבְרוּ עַל בְּרֻכַת
הוֹרֵי. וַדָּא שְׁבַרְכַת אַבִּיךָ גָּבְרוּ,
שְׁהֲרִי יַעֲקֹב הוֹרִישׁ שְׁבַח שֶׁל
הַכֹּל יוֹתֵר מֵהַאֲבוֹת, שְׁהֲרִי הוּא
הִיָּה שְׁלֵם בְּכָל, וְהַכֹּל נִתֵּן לְיוֹסֵף.
מָה הַטַּעַם? מִשּׁוּם שְׁכָךְ רְאוּי,
שְׁהֲרִי צְדִיק נוֹטֵל הַכֹּל וַיִּוֹרֵשׁ
הַכֹּל כְּאַחַד, וְכָל הַבְּרֻכּוֹת שְׂרׁוּיֹת
בּוֹ. הוּא מוֹרִיק בְּרֻכּוֹת מִהֲרֵאשׁ
לְמַעַלָּה, וְכָל אֵיבְרֵי הַגּוֹף כְּלָם
נִתְקַנּוּ לְהוֹרִיק בּוֹ בְּרֻכּוֹת, וְאֲזוּ
נַעֲשֵׂה נְהַר שְׂיִוְצָא מְעַדָּן.

מָה זֶה מְעַדָּן? אֶלָּא בְּכָל שְׁעָה
שְׁכָל הָאֵיבְרִים יוֹשְׁבִים בְּקִשְׁר
אַחַד, וְהֵם בְּעֵדוּן שֶׁל הַשְׁתּוֹקְקוֹת
מִהֲרֵאשׁ לְמַעַלָּה וּלְמַטָּה, וְכָלֵם
מְעַדוֹן וְהַשְׁתּוֹקְקוֹת שְׁלֵהֶם
מְרִיקִים בּוֹ, וְנַעֲשֵׂה נְהַר שְׂשׁוֹפֵעַ
וַיִּוְצָא מְעַדָּן וַדָּא. עוֹד מְעַדָּן -
מְחַכְמָה עֲלִיוֹנָה שׁוֹפֵעַ הַכֹּל
לְהַמְשִׁיךְ, וְעוֹשֵׂה נְהַר, וְנִמְשֵׁךְ עַד
שְׂמַגִּיעַ לְדַרְגָּה הַזֹּה, וְאֲזוּ הַכֹּל
בְּבְרֻכּוֹת, וְהַכֹּל אַחַד.

עַד תַּאֲוֹת גְּבַעַת עוֹלָם, (ו"ה ע"ד)
תְּשׁוּקַת אוֹתָן גְּבַעוֹת עוֹלָם, וּמִי
הֵם? שְׂתֵי נְקֻבוֹת, אַחַת לְמַעַלָּה
וְאַחַת לְמַטָּה, שְׁכָל אַחַת נְקֻרָא
עוֹלָם. וְתְשׁוּקַת כָּל אֵיבְרֵי הַגּוֹף
בְּאוֹתָן שְׂתֵי אַמְהוֹת. תְּשׁוּקָה
לְיִנְקָא מִהֵאֵם הַעֲלִיוֹנָה (בִּינְה),
וְתְשׁוּקָה לְהַקְשִׁיר בְּאֵם
הַתְּחַתּוֹנָה, וְתְשׁוּקַת הַכֹּל אַחַד.
מִשּׁוּם כֶּן כְּלָם (כְּרֵאוּ). תְּהֵינְיָן
לְרֵאשׁ יוֹסֵף וַגּו', לְהַתְּבַרֵךְ אוֹתָהּ
דְרָגָה שֶׁל צְדִיק וּלְטַל הַכֹּל
כְּרֵאוּי.

אשרי אותם שנקראים צדיקים, שהרי צדיק לא נקרא אלא מי ששומר דרגה זו, אות הברית הקדושה הזו, אשריהם בעולם הזה ובעולם הבא. יצאו מן המערה. אמר רבי שמעון, כל אחד ואחד יאמר דבר, ונלך בדרך.

פתח רבי אלעזר פסוק אחריו, בנזמין זאב יטרף וגו'. בנזמין זאב יטרף, למה זאב? אלא משום שפך נרשם בכפא, שהרי כל החיות, קטנות וגדולות, רשומות שם, כפתיב (תהלים קד) חיות קטנות עם גדלות, והכפא שעשה שלמה כף נרשם, כמו שלמעלה.

עוד זאב יטרף, שהרי המזבח היה בחלקו, ומזבח הוא זאב. שאם תאמר שבנזמין הוא זאב - לא כף, אלא המזבח שהיה בחלקו הוא זאב, שהיה אוכל בשר כל יום, ובנזמין היה זן אותו. משום שהרי היה בחלקו, כביכול הוא מפרנס זן את הזאב הזה. עוד זאב יטרף - זאב זזון, ומיהו? אלה בעלי יריבות שעומדים למעלה לקטר, וכלם גהנו ונתקנו מהקרפון, ומעוררים התעוררות שלמעלה.

בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל. מה זה בבקר יחלק עד? אלא בבקר, שאברהם מתעורר בעולם ונמצאת שעת רצון, הקרפון עושה התעוררות ונחת רוח ועולה עד ע"ד, אותו מקום שפתיב (דברים ל) ושבת עד ה' אלהיך.

עוד בבקר, מה זה בבקר? זה אברהם, כמו שאמרנו, שפתיב (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר. בזמן שנמצא רצון, באותה שעה לא היה אוכל קרפון אחר, ומה היה אוכל? אותו מקום שנקרא

זכאין אינון דאקרון צדיקים, דהא צדיק לא אקרי, אלא מאן דנטיר האי דרגא, האי את קיימא קדישא. זכאין אינון בעלמא דין, ובעלמא דאתי. נפקו מן מערתא, אמר רבי שמעון, כל חד וחד וחד לימא מלה, וניהף בארשא.

פתח רבי אלעזר קרא אבתייה, בנזמין זאב יטרף וגו'. בנזמין זאב יטרף, זאב אמאי. אלא בגין דהכי אתרשים בפרסייא, דהא כל חיוון רברבין זעירין רשימין תמן. כמה דכתיב, (תהלים קד) חיות קטנות עם גדולות. ופרסייא דעבד שלמה, הכי אתרשים, כגוונא דלעילא.

תו זאב יטרף, דהא מזבח בחולקיה הוה. ומזבח איהו זאב. דאי תימא בנזמין איהו זאב, לאו הכי. אלא מזבח דהוה בחולקיה, הוא זאב, דהוה אכיל בשרא כל יומא ובנזמין הוה זן ליה, בגין דהא בחולקיה הוה, כביכול איהו מפרנס זן להאי זאב. תו זאב יטרף, זאב זזון. ומאן איהו, אילין מארי דכבו, דאינון קיימי לעילא לקטר, וכלהו אתהנו ואתתקנו מקרפנא, ומתערי אתערוותא לעילא.

בבקר יאכל עד ולערב יחלק שלל. מאי בבקר יאכל עד. אלא בצפרא, דאברהם אתער בעלמא, ושעתא דרעוא אשתפח, קרפנא עביד אתערוותא ונייחא וסלקא עד ע"ד. ההוא אתר, דכתיב, (דברים ל) ושבת עד ה' אלהיך.

תו בבקר, מאי בבקר, דא אברהם ביקאמרן, דכתיב, (בראשית כב) וישכם אברהם בבקר, בזמנא דרעוא אשתפח, בהיא שעתא לא הוה אכיל קרפנא אחרא,

ע"ד, והוא פסא עליון, שהוא עדי
עד, ככתוב עדי עד וגו'. וזמן
אכילה בבקר של ע"ד הוא,
והע"ד הזה [כך גם כן] למעלה [כך
נקרא], שכתוב (ישעיה כו) בטחו בה'
עדי עד. ובבקר, הינו קרבן לה'
ודאי. יאכל עד, ולא אחר.

עו"ה עשן, והתעוררות האהבה
נקשרת, ומתעוררת למעלה
ועומדים זה כנגד זה, ואש [ויר]
דולקת ומאירה בהתעוררות הזו
שלמטה, וכחן מתעורר, ולוים
משבחים ומראים שמחה, ואז
מתנסף היין להתקשר במים, והיין
מאיר ומראה שמחה. משום כך,
יין טוב למטה להראות שמחה
ליין אחר שלמעלה, והכל
מתעורר לקשר שמאל בימין.

ורחם שהוא סלת, מלכות
שמעוררת התעוררות, לוקחים
אותה שמאל בימין, ומקשרים
אותה בגוף, ואז שופע שמן
עליון, ולוקטת אותו על יד
הצדי"ק. ועל זה צריך לעשות
התעוררות של סלת בשמן, ונקשר
הכל כאחד, ואז עדון ונחת של
יחוד אחד, ולוקטים עדון ונחת
של היחוד כל אותם פתרים,
ונקשרים זה בזה, והלבנה מאירה,
ונקשרת בשמש, ויושב הכל
בעדון.

ואז קרבן לה', ולא לאחר, ועל זה
בבקר יאכל עד, ולא לאחר (שו).
יאכל עד ויתעדן ויתקשר בקשרו
בתחלה. מתי? בבקר, שצריך
להתברך השם הקדוש בתחלה,
ואחר כך יתברכו האחרים.

ועל כך אסור לו לאדם לברך את
חברו בבקר עד שיברך את הקדוש
ברוך הוא, שהוא צריך להתברך

ומאן הוה אכיל, ההוא אתר דאקרי ע"ד,
ואיהו כרסייא עלאה, דאיהו עדי עד,
כדכתיב עדי עד וגו'. וזמן אכילה, בצפרא
דע"ד הוא, והאי עד, (הכי נמי) לעילא (הכי
אתקרי), דכתיב, (ישעיה כו) בטחו בני עדי עד.
ובבקר, היינו קרבן לה', ודאי. יאכל עד,
ולא אחרא.

תננא סליק, ואתערוותא דרחימו קשיר,
ואתער לעילא וקיימא דא לקבל דא,
(דף רמח ע"א) ונורא (נ"א ושרא) דליק, ואנהיר
בהאי אתערוותא דלתתא. וכהנא אתער,
וליואי משבחון, ואחזיין חידו, וכדין חמרא
אתנסף, לאתקשרא במיא, וחמרא נהיר
ואחזי חידו, בגיני כך, חמרא טב לתתא,
לאחזאה חידו, לחמרא אחרא דלעילא,
וכלא אתער, לאתקשרא שמאלא בימינא.

ורחם דאיהו סלת, מלכותא דאתער
אתערוותא, נקטין לה שמאלא
בימינא, ומקשרי לה בגופא, וכדין נגיד
משחא עלאה, ולקטא ליה על ידא דצדי"ק.
ועל דא בעי למעבד אתערוותא דסלת
במשחא, ואתקשר פלא כחדא, וכדין עדונא
ונייחין דיחודא חד, ולקטין עדונא ונייחא
דיחודא, כל אינון פתרין, ואתקשר דא בדא,
ואתנהיר סיהרא, ואתקשרא בשמשא, ויתיב
פלא בעדונא.

וכדין קרבן ליי, ולא לאחרא. ועל דא,
בבקר יאכל עד, ולא לאחרא (עד),
יאכל עד, ויתעדן ויתקשר בקשוריה
בקדמיתא. אימתי, בבקר. דבעי לאתברכא
שמא קדישא בקדמיתא, ולבתר יתברכון
אחרנין.

ועל דא, אסיר ליה לבר נש לברכא לחבריה בצפרא, עד דיברך לקדשא